

Az itt kifejtett nyelvi jelenségek magyarázatában bizonyára nem egy pont olyan, a mely bizonytalan s még felderítésre szorúl. Ezek azonban inkább részletkérdések; a főszempontokat, azt hiszem, helyesen állapította meg a nyelvpsychologiai kutatás. S így látjuk, hogy a nyelv úgn. rendhagyóságainak egy része nem a nyelv szeszélyének, gyöngeségének vagy elfajulásának szüleménye, hanem annak az ősi kornak maradványa, a mikor a nyelvben még nem fejlődtek ki a szabályos és arányos alakrendszerek, a mikor a későbbi szürke egyformaság helyét az alakok gazdagsága és költői változatossága foglalta el. Ekkép ez az elmélet is szolgálatába lép a nyelvtudomány ama nehéz, de szép feladatának, hogy a maga szövéténekével világosságot igyekszik deríteni arra a rég letűnt, homályos korszakra, a melybe az emberi gondolkodás kezdetei esnek.

PETZ GEDÉON.

Külföldi irodalom.

ÄIMÄ FRANS. Äänneopillinen tutkimus Tytärsaaren murteesta. Helsingissä, 1901. (= Vähäisiä kirjelmä XXXI.) 94 l.

Finnisch-Ugrische Forschungen. I. band, 1. heft. (Nyelvészeti közlemények: WIKLUND K. B. Zur geschichte des urlappischen *ä* und *ü* in unbetonter silbe. II. — MIKKOLA JOOS J. Finnisch-slavische beziehungen. — Ua. Nochmals *kenjiga, könyv* und *kočov.* — SETÄLÄ E. N. Beiträge zur finnisch-ugrischen wortkunde. — Anzeiger, 1. heft. WIKLUND lapp nyelvтанának bírálata ÄIMÄ F.-tól. — Nyilatkozatok a finn-ugor nyelvek fonétikus írásáról a következőktől: SIEBER, THOMSEN, KATANOV, KARJALAINEN, SIMONYI, TEZA, BALASSA, SZINNYEI.)

PAASONEN H. Tatarische Lieder. Gesammelt und übersetzt von —. Helsingfors, 1901. IX + 67 l. (Különnyomat a Finn-Ugor Társaság Journal-jának XIX. kötetéből.)

PAASONEN H. Die sogenannten Karataj-mordvinen oder Karatajen. Helsingfors. 51 l. (Különnyomat u. annak XXI. kötetéből.)

Journal de la Société Finno-Ougrienne. XX. (NIELSEN KONRAD. Zur aussprache des Norwegisch-lappischen. — KARJALAINEN, RAMSTEDT, ÄIMÄ jelentése tanulmány-útjáról, stb.)